

Finanšu ministrijai
pasts@fm.gov.lv

*IZ_FLA_15/2022

Par Fintech stratēģijas projektu

[1] Fintech Latvija Asociācija (turpmāk – FLA) ir saņēmusi un izskatījusi Finanšu ministrijas sagatavoto stratēģijas dokumentu "Fintech stratēģija" (Melnraksts/ Draft) 2022 - 2023 (turpmāk – Stratēģijas projekts) un izsaka savus priekšlikumus.

[2] Apspriežoties ar plašāku fintech sektora dalībnieku loku, vēlamies uzsvērt, ka kopumā atzinīgi vērtējams ir tas, ka šobrīd Stratēģijas projektā ir iekļauta daļa iepriekš iesniegto priekšlikumu, kā arī noteiktas atbildīgās iestādes un sasniedzamie kvalitatīvie un kvantitatīvie rādītāji. Vienlaikus aicinām Stratēģijas projektu pilnveidot, papildinot to ar tālāk minētajām sadaļām.

[2.1.] **Stratēģijas realizācijas termiņš** patreiz paredzēto 2 gadu vietā būtu nosakāms 5-7 gadi, jo mūsaprāt ambiciozu mērķu sasniegšanai ir nepieciešams vairāk laika, kā arī ņemot vērā, ka Stratēģijas projekts ir paredzēts 2022. gadam – 2023. gadam, bet sagaidāms, ka stratēģija varētu tikt apstiprināta vien 2022. gada vasaras vidū, tad 2 gadu periods nešķiet praktisks.

[2.2.] **Redzam, ka Stratēģijas projektu būtu svarīgi papildināt ar sadaļu Vīzija (kas varētu aizstāt sadalu Mērķi/ attīstības virzieni), nosakot to šādu:** 5 - 7 gadu laikā Latvija tiek atpazīta kā viens no "Top 5" galamērķiem Eiropas Savienībā, kur iespējams attīstīt nozīmīgus un starptautiski mērogojamus fintech biznesa modeļus, izmantojot inovatīvas tehnoloģijas."

[2.3.] **"Stratēģijas attīstības virzienu izpildes priekšnosacījumi un rekomendācijas:**

Lai vēl vairāk uzlabotu dokumenta pārskatāmību un sasaisti ar sadalu Aktivitāšu plāns, piedāvājam izteikt sadalu "Stratēģijas attīstības virzienu izpildes priekšnosacījumi un rekomendācijas" šādi:

- Pirmkārt**, lai nodrošinātu Vīzijas realizāciju ir nepieciešama **stipra un saliedēta Latvijas fintech ekosistēma**. Šāda ekosistēma pamatā veidojas no dinamiskas un atvērtas sadarbības starp galvenajiem ekosistēmas dalībniekiem, t.i. uzņēmējiem, nozares profesionāļiem, uzraugiem, valsts pārvaldes, investoriem, finanšu sektora dalībniekiem un citām pusēm (piem., zinošiem profesionālo pakalpojumu sniedzējiem, izglītības iestādēm, utt.). Ir nepieciešams, lai dialogs starp iesaistītām pusēm notiktu nepārtraukti, koordinētā veidā un ar skaidru atbildību sadalījumu. Tādā veidā var nodrošināt ātru informācijas un zināšanu apmaiņu, jaunu ideju ģenerēšanu un darbības virzienu salāgošanu.
- Otrkārt**, lai šāda ekosistēma un fintech uzņēmumi varētu attīstīties, ir nepieciešams izveidot spēcīgus ekosistēmas stūrakmeņus:
 - Finanšu nozares regulējums**, kas būtu piemērots finanšu tehnoloģiju attīstībai un izmantošanai un kas vienlaicīgi sekotu līdzī jaunākajām attīstības tendencēm tirgū, lai Latvijā inovatīvas idejas varētu realizēt ātrāk, nekā citur ES. Līdzās regulējumam, nepieciešama attīstīta un **pieejama finanšu tirgus infrastruktūra**. Finanšu tirgus infrastruktūrai jābūt pieejamai visiem tirgus dalībniekiem bez diskriminēšanas un

balstoties uz tehnoloģiju neitralitātes principu, lai jaunu pakalpojumu un tehnoloģiju nodrošināšana būtu iespējama.

- b. **Talantu bāze**, kas veicina fintech sektora attīstību. Tas attiecināms uz visiem ekosistēmas dalībniekiem, t.i., gan uzņēmējiem, kas strādā ar jaunām tehnoloģijām un piedāvā jaunus pakalpojumus, gan uzraugiem, kam jāuzrauga inovatīvi tirgus dalībnieki un jāspēj izvērtēt tirgus jaunpienācēju potenciāls un kvalitāte. Nepieciešams veicināt atbilstošas talantu bāzes izaugsmi, lai visi fintech ekosistēmas dalībnieki būtu vienlīdz spējīgi izprast, izstrādāt un ieviest jaunas tehnoloģijas un pakalpojumus. Talantu bāzi ir jānodrošina gan attīstot vietējos speciālistus (ieskaitot atbilstošas studiju programmas vai specializētas apmācības), gan arī, piesaistot tos no ārzemēm un tādā veidā paātrinot zināšanu ienākšanu tirgū.
 - c. **Kapitāla un citu finanšu atbalsta mehānismu pieejamība**, īpaši koncentrējoties uz riska kapitālu agrīnas stadijas projektiem, kuros nereti rodas inovācijas, kā arī jau esošajos atbalsta mehānismos iekļaujot finanšu sektora pārstāvjus.
3. **Treškārt**, ir nepieciešams par šīm lietām runāt gan Latvijas iekšienē, gan mērķtiecīgi arī ārpus Latvijas. Kvalitatīva komunikācija Latvijas iekšienē ir nepieciešama, lai gan esošie ekosistēmas dalībnieki, gan iespējamie interesanti uzzinātu par iespējām darboties šajā jomā un pieejamajiem resursiem tirgū. Savukārt, ārpus Latvijas, iepriekš nosakot mērķa tirgus, - lai veicinātu atpazīstamību par Latviju kā fintech galamērķi un Latvijas sniegtajām iespējām.

[3] Tāpat redzam, ka Stratēģiju būtu svarīgi papildināt tālāk norādītajiem uzdevumiem, kurus esam norādījuši atbilstoši Stratēģijas projektā ietvertajiem mērķiem un aktivitātēm. Skatīt pielikumu ar izmaiņām šādā fontā. Jautājumu un precizējumu gadījumā, lūdzam sazināties ar Asociāciju, rakstot uz e-pastu: info@fla.lv.

Ar cieņu,

Tīna Lūse
Fintech Latvija asociācija, vadītāja

Mārtiņš Valters,
Mintos līdzdibinātājs

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU!

Mērķis 1: Ekosistēmas stiprināšana

	Mērķis / uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija	Termiņš
1	Nodrošināt ieinteresēto pušu sadarbības koordināciju (FM, EM, FKTK, asociācijas, augstskolas, finansētāji): a. Attīstīt un darīt pieejamus FKTK atbalsta instrumentus (smilškaite); b. Stiprināt sadarbību starp regulatoru un nozares asociācijām.				
2	Izveidot valsts līmenī ceļvedi par fintech iespējām un pieejamo atbalstu (atbilstoši katras iestādes kompetencēm)				
3	Stiprināt Latvijas FinTech kopienu. Sniegt konsultatīvu atbalstu par biznesa modeļa/ pakalpojumu dzīvotspēju. Sniegt atbalstu dažādos biznesa operāciju jautājumos un organizēt pieredzes apmaiņu	Izveidoti atbalsta instrumenti, rīcības plāns organizācijas ietvaros	Nozares organizācijas		31.03.2022./pastāvīgi
4	Attīstīt publiskā sektora un fintech sektora uzņēmumu sadarbību				
5	Veicināt nozares asociāciju starptautisku attiecību nodibināšanu ar ES/Global FinTech centriem (hubs), lai palīdzētu tirgus dalībniekiem mērogot biznesa modeļus				
6	Stiprināt Inovāciju centru kapacitāti, pieejamību un darbību (ātrums, konsultācijas pārrobežu darbībā): a. Mazināt administratīvo slogu finanšu inovācijām, vienlaikus nodrošinot tehnoloģiju neitralitāti.				

Mērķis 2.1: Atbalstoša vide – finanšu nozares regulējums un finanšu infrastruktūra

	Mērķis / uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija	Termiņš
7	Pilnveidot finanšu nozares regulējumu, lai tas būtu piemērotāks finanšu tehnoloģiju attīstībai, piem: a. Veicināt kryptoaktīvu un DeFi pakalpojumu attīstību; b. Stiprināt IS drošības regulējumu un izpratni par drošību; c. Tirgus dalībnieku - pretendentu kvalitātes paaugstināšana caur konsultācijām, atbalsta un licencēšanas procesa caurskatāmību un efektivitāti.				
8	Nodrošināt datu pieejamību fintech uzņēmumiem (atvērtie dati) valsts sektorā un valsts uzņēmumos	Valsts iestāžu skaits, kam ir atvērtie dati, datu kopu skaits	VARAM		31.12.2023
9	Uzlabot fintech (MI/ENI, u.c.) uzņēmumu iespējas saņemt banku pakalpojumus, veicinot dialogu starp bankām un finanšu tehnoloģiju uzņēmumiem, kā arī vienvērtīgu izpratni par prasībām NILLTPFN jomā	No jauna atvērti konti (fintech); (Ikviena fintech var brīvi atvērt kontu vismaz divās sistēmiski svarīgās kredītiestādēs; TOP 3 Latvijas kredītiestādes (pēc aktīvu apjoma) neatsaka konta atvēršanu fintech)	LFNA	Nozares organizācijas	31.12.2022.
10	Stimulēt RegTech uzņēmumu attīstību (NILLTFP novēršana, krāpšanas novēršana), sniedzot konsultācijas par risinājumu atbilstību regulējumam	jauno uzņēmumu skaits un risinājumu skaits	FKTK		31.12.2023
11	Starpinstitūciju sadarbības ietvara izveide finanšu inovāciju atbalstam un attīstībai.	Fintech darba grupa ir forums stratēģijas uzdevumu izpildei.	FM	PTAC, FKTK, LB	30.06.2022.

	Mērķis / uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija	Termiņš
12	Veicināt nozares izpratni par NILLTPF novēršanas prasībām. FKTK vadlīnijas par NILLTPF procedūru sastādīšanu. Izvērtēt NILLTPF prasību un to piemērošanas atbilstību riskos balstītos pieejas nodrošināšanai, tai skaitā, attiecībā uz uzraudzību	NILLTPFN rokasgrāmatas pilnveidošana un apmācības	FKTK		30.09.2022
13	Pārskatīt licencēšanas procesu, padarīt to efektīvāku	Sagatavots izvērtējums par veiktajām izmaiņām licencēšanas procesā. Veikti informācijas pieejamībai par licencēšanas procesu un tā prognozējamībai nepieciešamie pasākumi. [kādi?] Veikts izvērtējums par iespēju paredzēt, ka licencēšanās veicama jaunuzņēmuma 2. – 3. darbības gadā, vai arī, sasniedzot noteiktus komercdarbības rādītājus.	FKTK		30.09.2022.
14	Veikt atbilstošus grozījumus regulatīvajā ietvarā, lai veicinātu fintech uzņēmumu (t.sk., ENI/MI, u.c.) pieeju CB infrastruktūrai pēc atbilstošo Norēķinu galīguma direktīvas (SFD) grozījumu pieņemšanas.	Darbs atbilstoši SFD projekta virzības gaitai	FM	LB, FKTK	Atkarīgs no direktīvas pārskatīšanas procesa rezultātiem
15	Izvērtēt iespējamās administratīvā sloga samazināšanas risinājumus, tai skaitā datu apmaiņas starp finanšu tirgus dalībniekiem un Valsts ieņēmumu dienestu attiecībā uz visu investoru gūtajiem ienākumiem un samaksātajiem nodokļiem, optimizāciju.	Sagatavots izvērtējums	FM		30.11.2022
16	Nodrošināt efektīvu valsts struktūru pārstāvēšanu ES darba grupās, strādājot pie regulējuma attīstības, kas atbalsta fintech uzņēmumu mērogošanu. Latvija sniedz viennozīmīgu atbalstu Latvijas fintech uzņēmumu darbībai ārvalstīs, īpaši ES, t.sk., sekmējot tāda regulējuma pieņemšanu ES līmenī, kas Latvijā licencētiem uzņēmumiem ļauj bez				

	Mērķis / uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija	Termiņš
	papildus barjerām darboties citās ES dalībvalstīs (piemēram, pārstāvība patērētāju kreditēšanas direktīvas pārskatīšanā).				

Mērķis 2.2 Talantu bāze – nodrošināt Latvijas akadēmisko prgrammu atbilstību inovācijām finanšu sektorā, radīt jaunus vietējos talantus un piesaistīt ārzemju ekspertus

	Mērķis / uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija	Termiņš
17	Atvieglot speciālistu piesaistes procesu no ārzemēm, kā arī atvieglot attālināto nodarbinātību		PMLP	VID	31.12.2022
18	Veicināt sadarbību ar universitātēm finanšu inovāciju jautājumos. Veikt regulāru Latvijas augstskolu un vidusskolu programmu piedāvājuma analīzi, programmu klāsta paplašināšana un esošo programmu uzlabošana, piesaistot pasaules līmeņa akadēmiskā sastāva un eksperta līmeņa piesaisti finanšu inovācijas jomā (MI, BL, LD)	Uzlabota talantu pieejamība, kas atbalsta fintech sektora attīstību.	IZM, nozares pārstāvju organizācijas		30.06.2022
19	Start-up vīzas pieteikšanas un saņemšanas procesu uzlabošana (t. sk. automatizācija, digitalizācija), informatīvās bāzes uzlabošana, kā arī iespējama regulējuma pārskatīšana, papildus dibinātājiem, iekļaujot uzņēmumu darbiniekus.	Sagatavots izvērtējums un iespējamie grozījumi	PMLP	LIAA, ĀM	30.11.2022
20	Palielināt izglītības iestāžu iesaisti darbā ar inovācijām finanšu sektorā.	Realizēto projektu skaits	IzGM	FM, FKTK	31.12.2022
21	"Zilās kartes" regulējuma un imigrācijas likuma pārskatīšana speciālistu piesaistei fintech nozares attīstībai.	Sagatavots izvērtējums un iespējamie grozījumi	IeM	LFNA, nozares organizācijas	31.12.2022

22	Veicināt finanšu pratību un tehnoloģiju izmantošanu valsts līmenī un uzlabot Latvijas digitālas prasmes indeksa līmeni (DESI) augstāk nekā vidējais ES līmenis (LIKTA iesaiste)."				
----	---	--	--	--	--

Mērķis 2.3: Kapitāla pieejamība - nodrošināt fintech uzņēmumiem pieeju kapitālam un finanšu atbalstu

	Mērķis / uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija	Termiņš
23	Veikt izvērtējumu par valsts atbalsta programmām, kur ierobežota finanšu starpniecības nozare, lai saprastu, kādi ierobežojumi pastāv attiecībā uz finanšu pakalpojumiem. Atkarībā no rezultātiem paplašināt esošās vai ieviest attiecīgas atbalsta programmas atbilstoši identificētai tirgus nepilnībai un valsts atbalsta regulējumam.	Sagatavots izvērtējums	EM		30.10.2022
24	ievieš grantus finanšu tehnoloģiju uzņēmumiem, kas mērogo modeļus globāli				
25	ievieš nodokļu atvieglojumus ar mērķi stimulēt reģistrēt fintech uzņēmumus Latvijā				
26	Izveidot fintech biznesa inkubatoru/ akselerācijas programmas, kas palīdzēs piesaistīt kapitālu (piem. LIAA un profila asociācijas)				
27	Atbildīgajai valsts iestādei (LIAA, EM) palielināt un attīstīt riska kapitāla un venture kapitāla dalībnieku skaitu, īpaši seed/ pre-seed stadijās				
28	Motivēt valsts organizācijas veikt ieguldījumus Latvijas fintech uzņēmumu finanšu instrumentos iekļaujot tos ieguldījumu fondos un programmās (piem. Altum, iegādājoties noteiktu daļu vai apjomu no obligācijām publiskajās emisijās)				

Mērķis 3: Nodrošināt informācijas pieejamību Latvijā un veicināt Latvijas atpazīstamību ārpus Latvijas kā par fintech galamērķi

	Mērķis / uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija	Termiņš
29	Palielināt ārvalstu un vietējo investoru interesi par FinTech sektoru, veicot publicitātes un starptautiskās konkurētspējas veicināšanas pasākumus.	Investīciju (darījumu) apjoms, publicitātes pasākumi	LIAA		Pastāvīgi
30	Nodrošināt regulāru starpiestāžu informācijas apmaiņu par aktualitātēm un to iekļaušanu attiecīgo iestāžu un asociāciju komunikācijas aktivitātēs (jo īpaši komunicējot starptautiski), lai veidotu attiecības ar fintech nozares līderiem un medijiem Eiropā un citur.		FKTK		Pastāvīgi
31	Iekļaut Fintech stratēģiju, kā vienu no jaunā valsts tēla stratēģijas sastāvdaļām.		LIAA	FKTK	31.05.2022
32	Palielināt redzamību valsts atbalsta programmām, kuru ietvaros fintech uzņēmumi var saņemt atbalstu.	Informēšanas pasākumi	LIAA	EM, FKTK	Pastāvīgi
33	Veicināt ārvalstu fintech pakalpojumu sniedzēju klātbūtni, kas izveidojuši Latvijā galveno biroju vai saņēmuši darbības atļauju.				